Střední škola prof. Zdeňka Matějčka
Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
17. listopadu 1123/70, 708 00 Ostrava-Poruba

Forma: povinná ústní zkouška

Předmět: PSYCHOLOGIE

Obor vzdělání: Předškolní a mimoškolní pedagogika

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Kód oboru:	**75-31-M/01**
Školní rok:	**2026/2027**
Třída:	**PMP 4**

1. **Psychologie jako věda.** Předmět, odvětví, směry a metody psychologie. Determinace psychiky. Využití psychologie v praxi.
2. **Charakteristika poznávacích procesů** - vnímání, představy, fantazie, myšlení. Poruchy poznávacích procesů. Možnosti rozvoje poznávacích procesů u dětí a žáků.
3. **Paměť a pozornost.** Fáze, druhy a poruchy paměti. Vlastnosti pozornosti a její druhy. Možnosti rozvoje paměti a pozornosti u dětí a žáků.
4. **City.** Základní znaky, projevy a druhy citů. City a vůle z hlediska vývoje jedince. Sociální a emocionální vývoj dětí předškolního věku. Poruchy citů a nálad.
5. **Osobnost.** Mechanismy vývoje a formování osobnosti. Vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence. Možnosti rozvoje inteligence dětí a žáků.
6. **Temperament a rysy osobnosti.** Klasické typy temperamentu (Hippokrat a Galén), model temperamentu podle H. J. Eysencka, C. G. Junga, Kretschmerova typologie. Typologie MBTI – využití ve školní praxi.
7. **Charakter.** Oblasti charakteru. Vývoj charakteru (Piaget, Kohlberg). Hodnoty a morální vývoj. Morální problémy současnosti. Výchova k morálnímu jednání.
8. **Úvod do vývojové psychologie.** Obecné zákonitosti vývoje, činitelé ovlivňující vývoj, periodizace. Vývojové etapy J. Piageta. E. Eriksona, S. Freuda.
9. **Novorozenecké a kojenecké období.** Tělesný, psychický a sociální vývoj. Potřeby novorozenců a kojenců. Raná interakce matka – dítě.
10. **Batolecí období.** Tělesný, psychický a sociální vývoj. Potřeby batolete.
11. **Předškolní věk.** Specifika období vývoje dítěte předškolního věku. Dítě v MŠ, potřeby dítěte předškolního věku.
12. **Příprava dítěte pro ZŠ – problematika školní připravenosti.** Oblasti školní zralosti. Citová a sociální zralost. Odklad školní docházky – možnosti práce s nezralým dítětem.

13. **Mladší školní věk.** Specifika fyzického, psychického a sociálního vývoje dítěte tohoto věku. Rozdíly mezi pohlavími na 1. stupni ZŠ.
14. **Starší školní věk.** Specifika fyzického, psychického a sociálního vývoje dítěte tohoto věku. Rizika tohoto období a jejich prevence.
15. **Konfliktní situace.** Druhy konfliktů a možnosti jejich řešení. Konflikty ve škole. Frustrace. Asertivita, manipulace.
16. **Stres.** Příčiny a projevy stresu, nejčastější stresory. Prevence stresu. Učitelský stres. Syndrom vyhoření. Základy duševní hygieny.
17. **Psychická deprivace.** Úloha rodiny při uspokojování psychických potřeb dítěte. Příčiny vzniku a projevy deprivace. Zátěžové a traumatizující situace v životě dětí.
18. **Komunikace v pedagogickém procesu.** Verbální a neverbální komunikace – druhy, stručná charakteristika. Zásady správného rozhovoru - užití technik aktivního naslouchání.
19. **Pedagogicko – psychologická diagnostika dětí.** Metody diagnostiky, její význam. Pozorování, rozhovor, dotazník, testy, rozbor výsledků činnosti.
20. **Sociální psychologie –** socializace, sociální učení, sociální percepce.
21. **Agresivní žák** – charakteristika, zásady práce s agresivním žákem.
22. **Žák s poruchou adaptace na školní prostředí.** Charakteristika poruch adaptace na školní prostředí. Úzkostný žák – charakteristika, zásady práce s úzkostnými žáky.
23. **Rizikové chování ve škole.** Příčiny vzniku rizikového chování. Šikana a kyberšikana. Závislostní chování, poruchy přijmu potravy, předčasná sexualita atd. Prevence vzniku rizikového chování.
24. **Klima školní třídy.** Podmínky klimatu. Využití poznatků o klimatu při práci pedagoga.
25. **Základy psychopatologie.** Příčiny vzniku psychických poruch. Charakteristika neurotických a psychotických poruch. Základy psychoterapie.

Zpracovala: Mgr. Lenka Chovancová

Projednala a schválila PK odborných předmětů oboru PMP.

Mgr. Ivana Jírů v. r.

ředitelka školy